

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg

7. oktober 2024

Svar på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 425 (Alm. del) af 10. september 2024

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse den forventede arbejdsmarkedstilknytning i befolkningen for årgange med hhv. ti, fem, tre og et år til folkepensionsalderen nu og i fremtiden? Arbejdsmarkedstilknytningen bedes kategoriseres efter følgende typer af arbejdsmarkedsstatus: beskæftiget, ledig, førtidspension, seniorpension, tidlig pension, efterløn, øvrige offentlige ydelser og selvpensionering. Opgørelsen bedes fordelt efter højest fuldførte uddannelse i 2024, 2035, 2040, 2045, 2050, 2055 og 2060 og bedes opgjort både i antal og andel.

Svar

Finansministeriets mellemfristede fremskrivninger af arbejdsstyrken er opdelt på alder, køn og herkomst, men er ikke opdelt på højest fuldførte uddannelse. I fremskrivningerne indregnes en effekt af stigende uddannelsesniveau på den gennemsnitlige erhvervsfrekvens (uddannelsesgennemslaget), men der er ikke gjort eksplicitte antagelser om, hvordan arbejdsmarkedssammensætningen ændrer sig inden for de enkelte uddannelsesgrupper.

Det har derfor ikke været muligt at opgøre den forventede uddannelsesopdelte arbejdsmarkedstilknytning blandt befolkningen i fremtiden. I stedet vises først en registeropgørelse af den observerede uddannelsesopdelte arbejdsmarkedstilknytning i 2022, som er seneste tilgængelige dataår, efterfulgt af den forventede arbejdsmarkedstilknytning i Finansministeriets mellemfristede fremskrivning, hvor der ikke er opdelt på uddannelse.

Seneste dataår

Den observerede uddannelsesopdelte arbejdsmarkedstilknytning i 2022 fremgår af tabel 1 (opgjort som andel) samt bilagstabel 1 (opgjort som antal). Opgørelserne viser bl.a. at beskæftigelsesniveauet stiger ved højere uddannelse, og at beskæftigelsesniveauet falder frem mod folkepensionsalderen. Målt ét år før folkepensionsalderen var beskæftigelsesgraden 59,2 pct. for gruppen med lang videregående uddannelse. Til sammenligning var beskæftigelsesgraden knap 40 pct. for faglærte og personer med kort- og mellemlang videregående uddannelse, og 31,5 pct. for ufaglærte, *jf. tabel 1.*

Tabel 1

Befolkningens arbejdsmarkedstilknytning opgjort som andel (pct.), for årgange med hhv. 10, 5, 3 og 1 år til folkepensionsalderen i 2022, opdelt på højeste fuldførte uddannelse

	Beskæftiget	Ledig	Førtids-pension	Senior-pension	Tidlig Pension	Efterløn	Øvrige off. ydelser	Øvrige, inkl. selv-pension
10 år før folkepensionsalderen								
Ufaglært	67,2	1,8	21,6	0,0	0,0	0,0	5,6	3,7
Faglært	83,8	1,4	8,6	0,0	0,0	0,0	3,6	2,7
KVU/MVU	86,5	1,4	5,4	0,0	0,0	0,0	3,3	3,4
LVU	88,8	1,7	2,4	0,0	0,0	0,0	1,9	5,2
5 år før folkepensionsalderen								
Ufaglært	60,2	1,7	23,5	5,1	0,0	0,0	3,8	5,6
Faglært	75,9	1,6	10,2	5,6	0,0	0,0	2,4	4,3
KVU/MVU	78,2	1,6	7,2	3,8	0,0	0,0	2,1	7,0
LVU	82,9	2,2	3,8	0,8	0,0	0,0	1,5	8,8
3 år før folkepensionsalderen								
Ufaglært	44,4	1,3	23,7	6,6	2,5	12,7	2,4	6,4
Faglært	54,7	1,2	11,1	6,7	4,2	15,1	1,4	5,6
KVU/MVU	57,1	1,3	7,6	4,4	0,3	17,8	1,1	10,4
LVU	73,7	1,7	3,9	1,6	0,0	3,8	1,7	13,6
1 år før folkepensionsalderen								
Ufaglært	31,5	1,2	25,0	4,0	5,0	23,6	1,7	7,9
Faglært	39,2	1,1	12,3	4,0	7,7	28,0	1,0	6,7
KVU/MVU	38,8	0,9	8,9	2,8	1,9	30,9	1,0	14,8
LVU	59,2	2,0	4,5	1,3	0,2	9,9	2,1	20,8

Anm.: Opgørelsen tager udgangspunkt i RAS-inddelingen af socioøkonomisk status. Den socioøkonomiske status samt alder er observeret ultimo november 2022. Da der i RAS-opgørelsen ikke foreligger en entydig definition af gruppen af selvpensionister, har det ikke været muligt at adskille gruppen fra "øvrige", som indeholder alle personer uden en offentlig ydelse og uden beskæftigelse, herunder også modtagere af tjenestemandspension.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

Særligt førtidspensionsordningen, men også seniorpension og tidlig pension, bliver i særlig grad benyttet af ufaglærte og faglærte. Målt ét år før folkepensionsalderen modtog hver fjerde ufaglærte førtidspension, hvor det til sammenligning var ca. hver ottende faglærte, én ud af 11 med kort- og mellemlang videregående uddannelse, og ca. én ud af 22 med lang videregående uddannelse.

Målt ét år før folkepensionsalderen blev efterlønsordningen i lidt større omfang anvendt af personer med kort- og mellemlang videregående uddannelse (30,9 pct.) end for ufaglærte (28,0 pct.) og faglærte (23,6 pct.). Til sammenligning var det kun 9,9 pct. af gruppen med lang videregående uddannelse, som gjorde brug af efterlønsordningen.

For personer med lang videregående uddannelse er der markant færre, der gør brug af de førtidige tilbagetrækningsordninger, sammenlignet med grupperne med

kortere uddannelser. Til gengæld vokser andelen med status ”øvrige” særligt for gruppen med lang videregående uddannelse, når der måles tættere på folkepensionsalderen. ”Øvrige” betegner personer, der hverken er i beskæftigelse eller modtager en overførselsindkomst, herunder selvpensionister og modtagere af tjenestemandspension.

Fremskrivning

Finansministeriets fremskrivning af befolknings arbejdsmarkedstilknytning er opdelt på hele alderstrin og hele år. Det betyder, at et datapunkt for et givet alderstrin og et givet årstal medregner to årgange, som følge af forskelle i fødselstidspunkter hen over et kalenderår. Derfor er det i fremskrivningen ikke muligt at opgøre befolkningen ét år før folkepensionsalderen i de år, hvor pensionsalderen hæves.¹ Dertil kommer, at de planlagte og forventede stigninger i folkepensionsalderen sker med 5 års mellemrum i hhv. 2030, 2035, 2040, 2045, mv. Det betyder, at der fx i 2040 ikke vil være nogle personer, der har hhv. 5 og 10 år til folkepensionsalderen.

For at undgå de ovenover beskrevne problematikker vedrørende opgørelser af de i spørgsmålet angivne årstal, er den forventede arbejdsmarkedstilknytning for befolkningen i stedet opgjort for årene 2036, 2041, 2046, 2051, 2056 og 2061. Opgørelsen fremgår af tabel 2 (opgjort som andel) og bilagstabel 2 (opgjort som antal).

Målt 10 år før folkepensionsalderen forventes arbejdsmarkedstilknytningen i befolkningen at være nogenlunde konstant i fremtiden, med omtrent 74 pct. i beskæftigelse, godt 2 pct. ledige, 15 pct. på førtidspension og ca. 5 pct. på øvrige offentlige ydelser, *jf. tabel 2*. Dette på trods af, at folkepensionsalderen øges fra at være 69 år i 2036 til at være 73 år i 2061, og afspejler bl.a. at det stigende uddannelsesniveau i befolkningen forventes at påvirke den samlede erhvervsfrekvens positivt.

Andelen, som modtager førtidspension, ventes at vokse over tid. Det skyldes særligt den stigende folkepensionsalder, og at andelen på førtidspension antages at stige ved højere alderstrin. Dog ventes en begrænset stigning i andelen af førtidspensionister over alder, når der ses på alderstrin med mindre end 6 år til folkepensionsalderen, da det ved disse alderstrin er muligt at få seniorpension.

Andelen som ventes at benytte efterlønsordningen ventes at falde til bare 3,9 pct. af befolkningen i 2036 og 1,2 pct. i 2061, når der måles ét år før folkepensionsalderen, hvilket er markant mindre end i 2022, hvor andelen kan opgøres til 25,4 pct. Det ventede fald skal bl.a. ses i lyset af, at færre er med i efterlønsordningen, samt at man med *tilbagetrækningsaftalen (2015)* forkortede efterlønsperioden fra fem til tre år og øgede målretningen af efterlønsydelsens størrelse efter pensionsformue for personer født efter 1956.

---

¹ Når der eksempelvis måles ét år før folkepensionsalderen i 2035, hvor pensionsalderen stiger til 69 år (dvs. ved alder 68), vil opgørelsen reelt inkludere personer født i hhv. 1966 (som fylder 69 i løbet af 2035) samt personer født i 1967 (som fylder 68 i løbet af 2035). Da årgang 1966 havde en pensionsalder på 68 år, måles årgangen efter at denne har opnået folkepensionsalderen, og dermed vil omtrent halvdelen af personerne på det opgjorte alderstrin ikke modtage en tidlig tilbagetrækningsydelse.

Tabel 2

Befolkningens forventede arbejdsmarkedstilknytning opgjort som andel (pct.), for årgange med hhv. 10, 5, 3 og 1 år til folkepensionsalderen, i udvalgte år

År	Beskæftiget	Ledig	Førtids-pension	Senior-pension	Tidlig Pension	Efterløn	Øvrige off. ydelser	Selv pension og tjenestemænd
10 år før folkepensionsalderen								
2036	74,1	2,3	14,3	0	0	0	5,2	1,9
2041	74,3	2,3	14,7	0	0	0	5,2	1,4
2046	73,7	2,4	15,9	0	0	0	5,2	0,6
2051*	73,4	2,4	16,5	0	0	0	4,9	0,7
2056*	75,0	2,3	15,8	0	0	0	4,4	0,6
2061	74,5	2,3	16,2	0	0	0	4,3	0,7
5 år før folkepensionsalderen								
2036	59,4	2,4	15,8	6,5	0	0	4,3	10,3
2041	59,1	2,4	16,5	6,5	0	0	4	10,3
2046	63,0	2,5	17,5	4,2	0	0	4,5	6,8
2051*	63,2	2,6	18,7	4,6	0	0	4,5	4,9
2056*	61,5	2,5	18,9	5,7	0	0	3,9	6,2
2061	65,9	2,4	18,2	4,2	0	0	3,9	4,1
3 år før folkepensionsalderen								
2036	51,5	2,3	15,3	9,4	2,5	2,0	3,2	12,9
2041	52,4	2,3	15,7	9,4	2,4	1,4	3,8	11,9
2046	51,1	2,4	16,7	9,4	2,4	1,3	3,5	12,5
2051*	55,6	2,6	18,1	8,6	1,2	0,7	3,7	8,3
2056*	55,8	2,6	18,6	8,6	1,2	0,4	3,7	8,0
2061	54,2	2,5	18,0	9,4	2,4	0,8	3,3	8,7
1 år før folkepensionsalderen								
2036	34,6	2,1	13,5	11,8	10,5	3,9	7,5	14,9
2041	34,1	2,2	13,7	11,7	10,4	2,8	8,5	15,1
2046	33,6	2,4	14,5	11,7	10,2	2,0	7,7	16,6
2051*	39,5	2,5	16,2	11,5	8,4	2,1	5,2	13,6
2056*	40,5	2,7	17,1	11,4	8,2	1,0	5,5	12,6
2061	36,7	2,7	16,1	11,7	9,7	1,2	7,9	12,5

Anm.: Det bemærkes, at der er mindre forskelle mellem den socioøkonomisk gruppeinddeling i den mellemfristede fremskrivning og i RAS-opgørelsen, som fremgår af tabel 1 samt bilagstabel 1. Bl.a. vil beskæftigede sygedagpengemodtagere indgå i gruppen af beskæftigede i RAS-opgørelsen, men indgå i gruppen med øvrige offentlige overførsler i den mellemfristede fremskrivning. Tjenestemænd betegner gruppen af personer, der modtager tjenestemandspension, og som hverken er beskæftiget eller modtager en offentlig ydelse.

*Da folkepensionsalderen forventes at være 71,5 år i 2051 og 72,5 i år 2056, er der i praksis målt 10,5, 5,5, 3,5 og 1,5 år før pensionsalderen i disse år.

Kilde: *Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2028* og egne beregninger.

For en fastholdt afstand til folkepensionsalderen ventes et samlet fald i andelen af selvpensionister og tjenestemænd over tid, hvilket dels skal ses i lyset af, at færre bliver ansat som tjenestemænd, samt at alderen hvorfra man kan hæve af sin pensionsopsparing vil stige for de kommende generationer af seniorer som følge af de lovmæssige forhøjelser af PBL-alderen i 2007 og 2018.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Bilag – Tabeller opgjort som antal personer

Bilagstabel 1

Befolkningens arbejdsmarkedstilknøytning opgjort som antal personer, for årgange med hhv. 10, 5, 3 og 1 år til folkepensionsalderen i november 2022, opdelt på højeste fuldførte uddannelse

	Beskæftiget	Ledig	Førtids- pension	Senior- pension	Tidlig Pension	Efterløn	Øvrige off. ydelse	Øvrige, inkl. selvpension
10 år før folkepensionsalderen								
Ufaglært	16.400	400	5.300	0	0	0	1.400	900
Faglært	26.500	400	2.700	0	0	0	1.100	800
KVU/MVU	11.300	200	700	0	0	0	400	400
LVU	6.200	100	200	0	0	0	100	400
5 år før folkepensionsalderen								
Ufaglært	15.100	400	5.900	1.300	0	0	1.000	1.400
Faglært	21.500	500	2.900	1.600	0	0	700	1.200
KVU/MVU	10.000	200	900	500	0	0	300	900
LVU	4.900	100	200	0	0	0	100	500
3 år før folkepensionsalderen								
Ufaglært	10.700	300	5.700	1.600	600	3.100	600	1.600
Faglært	14.300	300	2.900	1.700	1.100	3.900	400	1.500
KVU/MVU	6.900	200	900	500	0	2.200	100	1.300
LVU	4.100	100	200	100	0	200	100	800
1 år før folkepensionsalderen								
Ufaglært	7.800	300	6.200	1.000	1.200	5.800	400	2.000
Faglært	9.500	300	3.000	1.000	1.900	6.800	200	1.600
KVU/MVU	4.800	100	1.100	300	200	3.800	100	1.800
LVU	3.200	100	200	100	0	500	100	1.100

Anm.: Opgørelsen tager udgangspunkt i RAS-inddelingen af socioøkonomisk status. Den socioøkonomiske status samt alder er observeret ultimo november 2022. Da der i RAS-opgørelsen ikke foreligger en entydig definition af gruppen af selvpensionister, har det ikke været muligt at adskille gruppen fra "øvrige", som indeholder alle personer uden en offentlig ydelse og uden beskæftigelse, herunder også modtagere af tjenestemandspension.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

Bilagstabel 2**Befolkningens forventede arbejdsmarkedstilknytning opgjort som antal personer for årgange med hhv. 10, 5, 3 og 1 år til folkepensionsalderen, i udvalgte år**

År	Beskæftiget	Ledig	Førtids-pension	Senior-pension	Tidlig Pension	Efterløn	Øvrige off. ydelser	Selv pension og tjenestemænd
10 år før folkepensionsalderen								
2036	56.100	1.700	10.800	0	0	0	4.000	1.500
2041	49.000	1.500	9.700	0	0	0	3.500	900
2046	44.900	1.400	9.700	0	0	0	3.200	400
2051*	49.500	1.600	11.100	0	0	0	3.300	500
2056*	57.500	1.800	12.100	0	0	0	3.300	400
2061	56.600	1.800	12.300	0	0	0	3.200	500
5 år før folkepensionsalderen								
2036	43.500	1.800	11.600	4.700	0	0	3.000	7.600
2041	43.300	1.800	12.100	4.800	0	0	2.800	7.600
2046	40.300	1.600	11.200	2.700	0	0	2.800	4.400
2051*	37.400	1.500	11.100	2.700	0	0	2.700	2.900
2056*	40.300	1.600	12.300	3.700	0	0	2.700	4.100
2061	49.200	1.800	13.600	3.100	0	0	2.900	3.100
3 år før folkepensionsalderen								
2036	36.500	1.600	10.800	6.600	1.700	1.400	2.500	9.100
2041	37.700	1.700	11.300	6.800	1.700	1.000	2.700	8.500
2046	33.300	1.600	10.900	6.100	1.600	800	2.200	8.200
2051*	32.700	1.500	10.700	5.000	700	400	2.200	4.900
2056*	35.300	1.600	11.800	5.500	800	200	2.200	5.100
2061	38.400	1.800	12.700	6.700	1.700	600	2.200	6.100
1 år før folkepensionsalderen								
2036	25.600	1.600	10.000	8.700	7.800	2.900	5.500	11.100
2041	24.900	1.600	10.000	8.600	7.600	2.100	6.000	11.100
2046	23.200	1.700	10.000	8.100	7.000	1.300	5.400	11.400
2051*	23.700	1.500	9.700	6.900	5.000	1.300	3.200	8.100
2056*	24.000	1.600	10.100	6.800	4.900	600	3.000	7.500
2061	24.300	1.800	10.700	7.700	6.400	800	5.200	8.300

Anm.: Det bemærkes, at der er mindre forskelle mellem den socioøkonomisk grupperinddeling i den mellemfristede fremskrivning og i RAS-opgørelsen, som fremgår af tabel 1 samt bilagstabel 1. Bl.a. vil beskæftigede sygedagpengemodtagere indgå i gruppen af beskæftigede i RAS-opgørelsen, men indgå i gruppen med øvrige offentlige overførsler i den mellemfristede fremskrivning. Tjenestemænd betegner gruppen af personer, der modtager tjenestemandspension, og som hverken er beskæftiget eller modtager en offentlig ydelse.

*Da folkepensionsalderen forventes at være 71,5 år i 2051 og 72,5 i år 2056, er der i praksis målt 10,5, 5,5, 3,5 og 1,5 år før pensionsalderen i disse år.

Kilde: *Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2028* og egne beregninger.